

Сполучник як службова частина мови Узагальнення

Мета: дати поняття про
сполучник як службову частину
мови, формувати вміння
впізнавати сполучники в
реченнях, визначати їхню
функцію, розрізняти
сполучники сурядності і
підрядності; розвивати увагу,
логічне мислення, пам'ять.

СПОЛУЧНИК – незмінна частина мови, що вживається для з'єднання однорідних членів речення і частин складного речення.

Ознаки сполучника:

- лексичне значення – не має;
- морфологічні ознаки – незмінне слово;
- синтаксична роль – членом речення не буває;
- для чого служить – поєднує однорідні члени речення, частини складного речення.

Сполучники поділяються на види:

- за будовою;
- за синтаксичною роллю;
- за походженням;
- за вживанням.

За будовою

- **прості:** і, й, а, але, бо, та, що, як
- **складні:** щоб, якби, якщо, проте, зате, ніби, нібито, мовби, неначе
- **складені:** тому що, через те що, так що

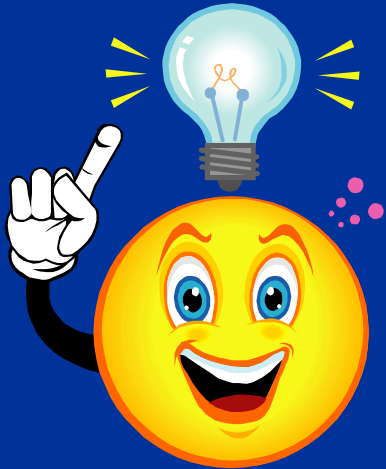
За синтаксичною роллю

Сурядності:

- єднальні
- протиставні
- розділові

Підрядності:

- причинові
- часові
- умовні
- мети
- допустові
- порівняльні

За походженням та вживанням

За

ПОХОДЖЕННЯМ:

- непохідні
- похідні

За

ВЖИВАННЯМ:

- повторювані
- неповторювані
- парні

Записати речення, підкреслити в них
сполучники, визначити їх вид за будовою
та за роллю в мові.

- Сонце зайшло, проте ще було видно.
- Вітерець весняний тихесенько дише,
немов діточок до сну колише.
- Далечінь то бралася золотим
полиском надвечір'я, то горіла синім
вогнем, то куталася у фіолетові
сутінки.

Перевір себе

- Сонце зайшло, проте ще було видно.
(складний, сурядності)
- Вітерець весняний тихесенько дише,
немов діточок до сну колише.
(складний, підрядності)
- Далечінь то бралася золотим
полиском надвечір'я, то горіла синім
вогнем, то куталася у фіолетові
сутінки. (простий, сурядності)

Визначити вид поданих
сполучників за будовою.

Записати в 3 колонки.

- *Проте, але, для того щоб,
якщо, незважаючи на те що,
що, нібито, бо, тому що, якби,
у зв'язку з тим що, або, щоб,
через те що, а, мовбито.*

Перевір себе

прості

але

що

бо

або

а

складні

проте

якщо

нібито

якби

немовби

щоб

складені

для того щоб

незважаючи на те що

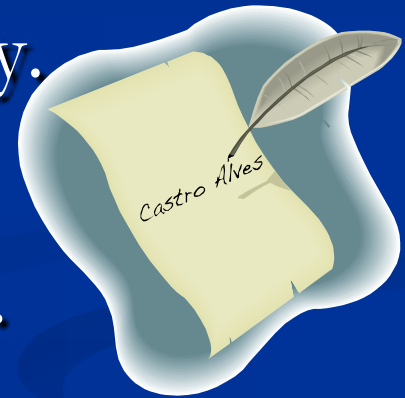
тому що

у зв'язку з тим що

через те що

Записати речення, вставивши замість крапок потрібні сполучники.

- Дерево стояло ще голе,...на вітах його вже починалося пташине життя.
- Стояв травень,...було душно,...улітку.
- Книга вчить,...на світі жить.
- Наука в ліс не веде,...з лісу виводить.
- Краще догана мудрого,...похвала дурного.
- Мудрий не все каже,...знає,...дурний не все знає,...каже.
- Треба нахилитись,...з криниці напитись.

Перевір себе

- Дерево стояло ще голе, **та** на вітах його вже починалося пташине життя.
- Стояв травень, **але** було душно, **як** улітку.
- Книга вчить, **як** на світі жити.
- Наука в ліс не веде, **але** з лісу виводить.
- Краще догана мудрого, **ніж** похвала дурного.
- Мудрий не все каже, **але** знає, а дурний не все знає, **але** каже.
- Треба нахилитись, **щоб** з криниці напитись

Домашнє завдання:
повторити правила про
сполучник. Готуватися до
контрольної роботи

